

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

LEGEA PORTĂREILOR, de d. *Arthur G. Sion*.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

Inalta Curte de casație și justiție, s. 1 : *N. F. Balaban* cu *Zaharia Dedu* și *Elena Giuvara*.

Inalta Curte de casație și justiție, secția vacanțelor, Curtea de apel din Galați, s. II și tribunalul Covur-lui s. 1 : *Anton Török & C-ie*, reprezentantul Societății pentru exploatare de păduri «*Ața și Bourul*» cu *Filip Heilpern*.

Tribunalul județului Constanța : *Ion Movilă* cu *Adela* și *D. Miclescu* ca tutori ai minorului *Mihail Kogălniceanu*.
Bibliografie.

LEGEA PORTAREILOR

In curând va fi modificată legea portăreilor. Nu știm dacă d-l Ministru de justiție, va prezenta chiar în sesiunea ce vine, proiectul de organizarea serviciului portăreilor ; sau va lăsa acest proiect pentru o altă sesiune. Ori-cum, trebuie să recunoaștem că legea actuală a portăreilor este imposibilă și absolut defectuoasă, atât pentru justițiabilii, cât și pentru portărei, și că la timp ar veni un nou proiect pus pe baze mai echitabile și mai conform cu cerințele și obiceiurile țării noastre.

Sunt numeroase lacunele și defectele în această privință și în Procedura civilă. Așa nu vedem pentru ce, predarea de ex. : a unei citații, să fie îngrădită cu atâtea forme, în cât să facă, tocmai din cauza dificultăților aducerii lor la îndeplinire; ca ele să nu se practice de cât numai pe hârtie, pe când în realitatea lucrurilor să se îndeplinească actul fără nici o garanție. In adevăr suntem convinși că atunci când agentul tribunalului se duce să înmâneze o citație, înmânare care în cazul art. 74 din Pr. civ. urmează s'o facă în asistența unui comisar sau primar sau ajutoare ale lor ; de sigur că în afară de rare excepțiuni, agentul tribunalului predă fără să fie asistat de acești agenți administrativi, citația și aceasta din cauza imposibilității de a avea în toate aceste cazuri, concursul acelor pe cari 'i impune legea. Așa că

dacă legiuitorul s'ar fi mărginit a cere numai ca agentul să fie asistat pentru o asemenea lucrare, de ori-ce agent administrativ, putând fi chiar sergentul de stradă în comunele urbane, sau consilierul comunal în comunele rurale, sau în lipsă-le, de doi martori majori și cu știință de carte, ceea ce ar fi făcut atunci ca de fapt agentul să fie asistat, fără nici o greutate sau trăgănare, de persoanele sus-citate ; am fi avut în adevăr o lucrare conformă și cu realitatea faptelor.

O modificare a art. 74 din Pr. civ. în sensul mai sus arătat, s'ar impune pentru facilitatea lucrărilor și tot-odată chiar și pentru aducerea la îndeplinire de fapt, conform prescripțiunilor legii.

Am crede de asemenea, că pentru citațiile tribunalelor și Curților, ar fi suficient ca numai portărele să citeze părțile, în urma incuviințării presidentului ; sau cu alte cuvinte ca citația să fie iscălită numai de portărel, nu și de președinte, a cărui semnătură de fapt, se aplică printr'o parafă, tot de portărel.

De ce în adevăr nu am simplifica formele, mai ales când ele sunt deja destul de complicate, în legislația noastră ?

De asemenea ar trebui ca legiuitorul să aibă mai multă încredere în personalul care 'l numește pentru o anumită însărcinare ce 'i dă, mai ales când tot el, în cas de neaducere la îndeplinire totală, parțială sau conform cerințelor legii, 'i aplică o sumă de penalități. Așa, nu putem considera de cât ca o lipsă de încredere, faptul că legiuitorul a impus portărelelui, în cazul art. 412 Pr. civ. asistența comisarului sau primarului, sau ajutoare a lor ; Căci dacă ar fi fost numai concursul forței publice și nu un «*cuasi*» control exercitat asupra lucrării portărelelui, atunci ori ce agent al forței publice ar fi fost în drept a asista pe portărel.

Semnalăm cu deosebire aceste articole, fiind-că pentru portărei, în ele se rezumă puțința adu-

cerei la îndeplinire a actelor cu care sunt însărcinați după lege.

E în adevăr suficient ca partea să nu fie la domiciliu, sau să nu fie reprezentată, pentru ca portărelul să fie oprit în lucrare; și să-i trebuiască imediat asistența unor anumiți agenți administrativi, pentru a-și putea îndeplini lucrarea sa, și prin urmare a-și putea face datoria.

Și e iarăși suficient ca partea să se înțeleagă cu acel agent administrativ, pentru ca portărelul să nu-și mai poată efectua în mod legal lucrarea, sau să aștepte mult și bine până ce după intervenții sau alte împrejurări, va avea concursul ce i impune legea.

De sigur că dacă aceste forme aduc portăreilor dificultăți în efectuarea lucrărilor lor și prin urmare le trăgănează, nu-i mai puțin adevărat că cad tot în sarcina împlicaiților.

Credem deci că legiuitorul a fost prea riguros, când a luat ori-ce încredere agentului numit de el pentru o anumită însărcinare ce i-o dă și când l'a îngădit cu atâtea dificultăți în cât adese-ori este împiedicat de a-și putea face la timp și în mod diligent lucrarea.

Art. 57 din regulamentul portăreilor, privitor la punerea pecetiiilor, ar trebui iarăși modificat sau chiar suprimat, și lăsată această măsură, cu totul la aprecierea portărelului, care ar uza de dânsa după împrejurări; împrejurări care adese-ori nu se pot constata de cât în momentul când este a se efectua lucrarea.

Se presintă în adevăr casuri în care, pentru siguranța lucrului, se cere această măsură imediată, și altele iarăși când nu ar fi nici o rațiune, de a fi luată.

În art. 70 din regulamentul portăreilor, acolo unde se zice că *«in nici un cas portăreii nu vor putea îndestula direct pe creditorii cu sumele eșite din judecări»*, găsim iarăși o dispoziție vexatorie pentru justițiabili, prin faptul că le aducem dificultăți și trăgănit, mai ales atunci când nu sunt și nu pot fi justificate.

Din timp am arătat defectele mai principale ale legii portăreilor și chiar unele lacune din legea de Procedură civilă, prin articole apărute în coloanele acestui ziar.

Astăzi dacă revenim, este numai pentru a pune un cuvânt mai mult spre a grăbi votarea acestui proiect de lege ca ast-fel să se pună capăt unui rău în ale administrațiunii justiției, rău de care suferă mulți și pe care îl recunosc cu toții.

Nu cunoaștem în esență proiectul d-lui Ministru de Justiție, relativ la legea portăreilor; dar credem a ști, că li se va mări competența

și prin urmare facilita misiunea și că vor fi salariați de Stat.

Ambele aceste măsuri, vor aduce bune roade.

Primo, fiind-că portăreii vor fi ast-fel investiți cu toată autoritatea necesară întru îndeplinirea misiunii lor, autoritate fără de care o autoritate nu poate fi la înălțimea ei, nu poate exista, și

Secundo: că recompensându-i în mod rațional, față cu munca lor, vom avea ast-fel un personal demn de misiunea ce i va fi încredințată.

Statul va întâmpina poate dificultăți cu salariarea portăreilor din cauza situațiunii financiare anormale în care ne aflăm; situațiune care tinde a reduce cât mai mult din budgetul Statului. În asemenea cas, fiind-că după actuala lege, portăreii în cele mai multe județe, câștigă atât de puțin, în cât nu pot subveni în modul cel mai modest, exigențelor traiului zilnic, și ca atare sunt puși în pozițiunea, ori de a duce miseria, făcând totuși datorii; ori de a face acte de acelea, care i vor lovi în demnitatea și autoritatea lor de funcționari publici; s'ar cere să se ia un alt remediu și anume de a face credem o lege, prin care să se acorde dreptul fie-cărui portărel de a lucra și încasa pe seama sa.

Părțile s'ar duce la portărelul care le va inspira mai multă încredere și portăreii în asemenea cas, vor câștiga în raport cu munca lor, și după clientela ce vor avea-o. Ast-fel ar scăpa și Statul de noii salariați. Aceasta se zice că a fost și intențiunea d-lui Stolojan, pe când vroia odinioară să organizeze instituția portăreilor. S'ar putea lua măsuri contra portăreilor abusivi, după cum se ia pentru ori-ce avocat care ar abuza de misiunea sa. Așa că nu am vedea vre-un inconvenient serios, făcându-se o ast-fel de lege.

Rezumându-ne aci, așteptăm cu încredere legea d-lui Stoicescu, relativ la organizarea serviciului portăreilor, și urându-i o curândă aparițiune și o bună punere în aplicare; sperăm și suntem convinși, că va fi de mare folos și va îndrepta un mare rău.

Arthur G. Sion

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 7 Maiu 1901

Președenția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

N. F. Balaban cu Zaharia Dedu și Elena Giuvara

Hotărîre. — Acordarea unei sume mai mari de cât cea cerută de reclamant. — Dacă este un motiv de revizuire sau de casație. — (Art. 288 Pr. civilă).

Cesiune. — Interpretarea actului de cesiune. — Suveranitatea judecătorilor fondului. — Condițiuni.

Acțiune. — Cerere originală. — Chemare în garanție posterioară cererei originale. — Apel. — Pronunțarea unei

singure hotărîri pentru ambele cereri. — (Art. 113 și 114 din Pr. civilă).

1. Acordarea unei sume măi mari de cât cea cerută de reclamant constituie un motiv de revisuire iar nu de recurs în casație.

2. Judecătorii fondului sunt suverani în interpretarea unui act de cesiune și această interpretare scapă controlului Curței de casație când nu este în contradicție cu nici o clausă clară și precisă din acel act de cesiune.

3. Prin efectul devolutiv al apelului deducându-se în judecata Curței de fond întreg procesul și discutându-se pentru prima oară contradictoriu atât cererea originală cât și chemarea în garanție, se face o bună aplicare a legii hotărîndu-se prin una și aceeași hotărîre atât asupra acțiunii originale cât și asupra chemării în garanție, chiar dacă această chemare în garanție a fost posteroară cererei originale.

Decisiunea 196/901. — Respins recursul făcut de N. Balaban, contra decisiunii Curței de apel București, secția II cu No. 65/93 în proces cu Zaharia Dedu și Elena Giuvara.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier D. Cuculi ;

Pe recurent în susținerea motivelor de casare :

Pe d-l avocat St. Petrescu din partea intimatului Z. Dedu în combaterea motivelor de casare ; și

Pe d-l avocat Mănescu-Călărăși din partea intimatei Elena Giuvara în combateri ;

Asupra motivului I de casare în următoarea cuprindere :

«Esces de putere. Ultra petita. Curtea în mod abusiv acordă prin decisiune, apelantului Z. Dedu, măi mult de cât ceruse. În adevăr, atât la tribunal, cât și la Curte și în conclusiunile puse de apelantul Z. Dedu, acesta cere să fiu condamnat ca garant pentru creanțele ce-î cedasem, la suma de lei 3500 și pe care sumă o reduce la Curte la suma de 3255 lei.

«Totuși Curtea în dispozitivul său, măi condamnă ca garant să-î plătesc suma de lei 6007 bani 55, de și în realitate nu datoram ca garant să plătesc d-lui Dedu, de cât suma de 3250 lei, căci nu-î cedasem de cât creanțele a doi moștenitori (fratele și sora mea) rezervindu-mi drepturile de creanță, ale subsemnatului».

Considerând că chiar adevărat de ar fi, după cum se pretinde de recurent, că Curtea de fond, prin decisiunea atacată cu recurs, l'ar fi condamnat către Zaharia Dedu la o sumă măi mare de cât acesta ceruse, totuși aceasta constituind un motiv de revisuire (art. 288 al. 3 Pr. civ.), iar nu de recurs în casație, mijlocul de casare devine neîntemeiat și ca atare, urmează a fi respins.

Asupra motivului al II-lea în următoarea cuprindere :

«Greșită interpretare și exces de putere. Curtea de la sine și fără drept denaturează convențiunea dintre părți și crează drepturi și legături de drept între subsemnatul și Z. Dedu denaturând clausele esprese din actul de cesiune din 20 Maiu 1887 din care rezultă că nu cedasem drepturile mele succesoriale».

Considerând că Curtea de fond, interpretând clausele actului de cesiune, cu data de 20 Maiu 1887, constată că recurentul cedase intimatului Zaharia Dedu toate drepturile succesoriale, adică nu numai pe ale fratelui și surorii sale, după cum pretindea densus, dar încă și pe ale sale proprii ;

Considerând că această interpretare a actului de cesiune, nefind în contradicție cu nici o clausă clară și precisă din acest act, scapă controlului acestei Inalte Curți ;

Că așa fiind și acest motiv este neîntemeiat ;

Asupra motivului III în următoarea cuprindere :

«Rea interpretare a art. 113 și 114 Pr. civilă, de oare ce cererea originală a fost hotărîită prin sentința trib. comercial No. 1/891. Iar cererea în garanție s'a făcut tardivă în urma opozițiunii acelei sentințe».

Considerând că din decisiunea supusă recursului se constată că cererea de chemare în garanție a fost făcută de Zaharia Dedu odată cu opozițiunea lui contra sentinței trib. comercial Ilfov No. 1/91, prin care fusese condamnat către reclamanta Elena Giuvara—intimată în recurs — la plata sumei de 6007 lei 75 bani, ce o deținea fără cauză ;

Că opozițiunea lui Zaharia Dedu respingându-se ca nesustinită, densus a făcut apel, și ast-fel dinaintea Curței de fond s'a discutat contradictoriu și cererea de chemare în garanție ;

Considerând că, prin efectul devolutiv al apelului, deducându-se în judecata Curței de fond întreg procesul și discutându-se pentru prima oară contradictoriu atât cererea originală, cât și chemarea în garanție, nu se poate susține că Curtea a violat sus citatele texte de lege, de oare ce art. 113 Pr. civ., prescrie formal că cererea asupra garanțiilor se va hotărî prin una și aceeași hotărîre ;

Considerând că ast-fel fiind și acest motiv este neîntemeiat ;

Asupra motivului al III (din petiția de recurs) :

«Rea interpretare a art. 1392 Cod civ., asupra creanței ce s'a vëndut (cedat) d-lui Z. Dedu de către subscrisul ;

Considerând că Curtea de fond constată, în fapt, că intimatul Zaharia Dedu a fost cesionar al tutulor drepturilor succesoriale ale recurentului N. Balaban căruia -î a plătit prețul cesiunii înainte de a încasa creanța cedată ; că el a lucrat în calitate de cesionar față cu reclamanta Elena Giuvara, și în fine că creanța ce i se cedase era inexistentă la data cesiunei ;

Considerând că, față cu aceste constatări de fapt, Curtea de fond nu a făcut de cât să aplice dispozițiunile art. 1392 C. civ. când l'a condamnat pe recurentul N. Balaban, ca cedant, să restituie intimatului Zaharia Dedu, ca cesionar, prețul cesiunei ;

Că, prin urmare, și acest ultim motiv fiind neîntemeiat recursul devine nefondat ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secț. -Vacanț.

Audiența de la 2 Iulie 1901

Președenția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Anton Török & C-nie reprezentantul Societ. pentru exploatare de păduri «Ața și Bourul» cu Filip Heilpern

Cambie.—Gir.—Posesorul unei cambii girate.—Prin ce dovedește proprietatea ei.—Dacă este obligat să o înapoeze.—Când poate fi obligat la aceasta.—(Art. 309 și 357 Codul comercial).

Cambie.—Gir.—Scont.—Plata ei.—Dacă cel ce o plătește sau scontează este îndatorat a se încredința de autenticitatea girurilor.—(Art. 309 Cod comercial).

1. *Posesorul unei cambii girată, dovedește că este proprietarul ei prin seria neîntreruptă de giruri cari au ajuns până la dânsul, și acest posesor nu poate fi obligat a înapoia cambia afară numai când se va dovedi rea credința sa de greșeală mare săvârșită de dânsul în dobândirea ei.*

2. *Cel ce plătește sau cel ce scontează o cambie nu este îndatorat să examineze autenticitatea girurilor.*

Decisiunea 207/901.—Respins ca nefondat recursul făcut de d-lor Anton Török & C-nie, reprezentanții Societății pentru exploatare de păduri «Ața și Bourul» contra decisiunii comerciale a Curții de apel Galați, secția II-a, în proces cu Filip Heilpern.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l președinte N. Mandrea;

Pe d-l avocat G. N. Gamulea din partea Societății recurente în desvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l avocat Dionisie Popescu din partea intimatului, în combateri.

Asupra motivului I, II și III de casare:

I. «Greșită interpretare și aplicare a art. 1909 și 1910 din Cod civil și a art. 277, 279 și 352 din Cod com.

«Dispozițiile art. 1909 și 1910 Cod civ. se rapoartă la lucruri mobile corporale a căror proprietate se transmite prin singurul fapt al remiterii lor, pe când în cazul nostru ne găsim în fața strămutării proprietății unei cambii care nu se mai poate face de cât prin gir, după cum zice art. 277 din Codul de comerț, iar girul să fie scris de proprietarul cambiei conform art. 279 din același Codice.

«Curtea invocând în favoarea tesei sale atât textele art. 1909 și 1910 cât și buna credință a intimatului în așchiziunea cambiei noastre, face cea mai greșită aplicare a acestor dispozițiuni legale și uzează de buna credință acolo unde buna sau reaua credință nu are ce căuta, fiind vorba de strămutarea de drepturi corporale, și comite în același timp o violare manifestă a dispozițiunilor clare și categorice a art. 352 din Cod com. care nu îngăduie cu nici o tărie girurile false».

II. «Greșită interpretare a art. 309 din Cod comercial.

«Acest articol pus sub rubrica despre plată, apără pe debitorul care plătește o poliță detentorului care 'i-o prezintă pentru plată, și nu 'i cere să verifice autenticitatea girurilor. Ori, în speță, nu era vorba de veri-o plată ci de o negociere a unui efect comercial.

Era o vânzare de poliță și vânzătorul Segaller scon-

tând-o, prin girul său strămuta în persoana d-lui Heilpern drepturile ce avea și el asupra acestei cambii, și eventualul recurs în contra sa însăși în cas de neplată.

Prin urmare puțința sau neputința d-lui Heilpern de a verifica dacă Segaller 'i da un gir valabil sau nu, nu 'l acoperă față de proprietarul adevărat al cambiei care a fost privat de ea printr'un delict».

III. «Greșită interpretare și aplicare a art. 357 din Cod comercial.

«In adevăr după ce Curtea recunoaște că noi eram în drept să publicăm și să cerem anularea cambiei sustrate, în ori-ce mână se va găsi conf. art. 354 și 355 Cod com., și după ce găsește că sunt chiar presupțiuni grave că girul d-lui Anton Török proprietarul cambiei, este fals, face o greșită aplicare a art. 357 Cod com. și dă tărie legală atât girului fals cât și girului delinquentului Segaller, ca și când legiuitorul când lua aceste dispozițiuni se gândea la alte giruri de cât la girurile valabile prevăzute de art. 297, căci de girurile false se ocupase deja și se pronunțase prin art. 352, nevoind să le dea nici o tărie, și ne respinge apelul pe motivul că d-l Heilpern era posesorul cambiei în virtutea de giruri de natura aceasta».

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care rezultă că Al. Boiangioglou, cumpărând de la Societatea de exploatare de păduri «Ața și Bourul» mai multă cherestea, pentru prețul de 11000 lei, a emis două cambii pe care le-au remis lui Segaller, reprezentantul Societății spre a le trimete la destinație; că însă acesta oprindu-le, a falsificat semnătura reprezentantului Societății Török, pe cambia de 6000 lei, și sub propria sub-semnătură a sa a girat-o către pârâțul Heilpern, care 'i-a și scontat-o; că în fine Societatea, prin reprezentantul său Török, fiind pusă în cunoștință de cele urmate, a făcut publicațiunile cerute de art. 354 și 355 din Codul comercial, deschizând apoi acțiunea de față, că ast-fel fiind faptele, cesiunea dedusă în judecată,—și care a făcut obiectul discuțiunii dinaintea instanțelor de fond era aceia de a se ști, cine avea dreptul a încasa suma din acea cambie, societatea «Ața și Bourul», pentru care fusese emisă, sau Heilpern, posesorul ei actual, care o dobândise prin girul lui Segaller;

Considerând că după dispozițiunile art. 309 din Codul comercial, posesorul unei cambii girată, dovedește că e proprietarul ei, prin seria neîntreruptă de giruri, cari au ajuns până la dânsul;

Că de asemenea prin art. 357 C. com. se dispune că, posesorul care se va justifica prin o serie neîntreruptă de giruri nu poate fi obligat a înapoia cambia, esceptându-se cazul de rea credință sau de greșeală mare, săvârșită în dobândirea ei;

Considerând în specie, că, tribunalul Corvurului prin sentința sa, ale cărui considerante au fost adoptate în totul de Curtea de apel, având a se pronunța asupra proprietății cambiei, a stabilit în fapt, întemeindu-se pe sus citatele texte de lege, că, Heilpern, se găsea în posesia cambiei în virtutea a două giruri, că ultimul gir după acea cambie era valabil, și că în fine dânsul a fost de bună credință în această afacere, așa că nu poate fi obligat a restitui cambia fără a i se restitui suma plătită;

Considerând că ast-fel fiind și întru cât reaua credință sa o eroare mare din partea lui Heilpern nu a fost probată de către recurent dinaintea instanțelor de fond, tribunalul cu drept cuvânt a considerat pe Heilpern ca posesor al cambiei și a obligat pe societatea recurentă a plăti valoarea ce încasase;

Considerând că nu se poate susține de asemenea că Heilpern ar fi fost îndatorat să examineze autenticitatea acestor giruri înainte de a face plata cambiei, întru cât contrariul reese din dispozițiunile art. 309 Codul comercial, care prevede că, cel ce plătește o cambie nu e îndatorat să examineze autenticitatea girurilor, și aceasta fără nici o distincțiune între acel care o scontează, de oare-ce citatul text de lege nu face nici o distincțiune în această privință;

Considerând că față cu această stare de fapt și de drept, împrejurarea că, tribunalul a făcut mențiune în sentința sa și de principiile prescrise de art. 1909 și 1910 Cod civ., nu poate vicia întru nimic zisa sentință, întru cât dânsa se susține atât pe constatările de fapt, sus indicate, cât și pe principiile stabilite de Codul comercial aplicabile în specie;

Că ast-fel fiind, din toate aceste puncte de vedere, mijloacele de casare au a fi respinse ca neîntemeiate;

Asupra mijlocului al IV-lea:

«Omisiune esențială.

«Curtea nu mai putea adopta pur și simplu motivele din sentința tribunalului, pentru că noi înaintea sa contestând puterea doveditoare a borderourilor prezentate de Heilpern, d-l Heilpern oferise a dovedi cu registrele sale faptul ce alega. Curtea admisesese această probă, pe care însă Heilpern n'a făcut-o, și prin urmare trebuia să se pronunțe asupra acestei cesțiuni, înlăturând faptul că Anton Török ar mai fi scontat la Heilpern prin Segaller și alte fapte, ca nedovedit».

Considerând că chiar dacă Curtea de apel ar fi omis a se pronunța asupra forței doveditoare a borderourilor prezentate de Heilpern, cum și asupra neprezentării registrelor, totuși o asemenea omisiune nu poate fi considerată ca esențială, întru cât decizia se susține pe celelalte considerațiuni de fapt și de drept, și prezentarea acestor acte n'ar fi fost de natură a schimba întru ceva soluțiunea dată procesului de tribunal așa că, și acest mijloc urmează a se respinge ca neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

Iată și deciziunea comercială a Curții de apel Galați, s. II, No. 71 din 12 Decembrie 1900 căreia urmează sentința trib. Covurlui, s. I, No. 170 din 27 Iunie 1900:

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat G. N. Gamulea din partea apelantului Anton Török & C-ie reprezentantul Societății pentru exploatare de păduri «Ața și Bourul» în susținerea motivelor de apel și pe d-nii avocați C. Plesnilă și Dionisie Popescu, din partea intimatului Filip Heilpern, în combateri, și

Deliberând,

Asupra apelului făcut de Anton Török în numele

Societății «Ața și Bourul» în contra sentinței comerciale a trib. Covurlui secția I, No. 170/900;

Având în vedere că prin această sentință s'a respins acțiunea intentată de Societatea apelantă contra lui Filip Heilpern pentru restituirea cambiei în valoare de 6000 lei sub-semnată la 7 Decembrie 1895 de d-l A. Boiangioglu, saș să'i plătească valoarea ei; s'a admis însă acțiunea reconvențională intentată de Heilpern în contra societății și s'a obligat numita societate, prin reprezentantul ei, să plătească lui Filip Heilpern lei 6169 bani 70 cu procente și cheltueli de judecată;

Având în vedere că apelanta prin acest proces susține că cambia mai sus menționată era la ordinul ei, că această cambie a fost girată în alb de F. Segaller prin un gir fals al reprezentantului Societății, și apoi prin un alt gir propriu al lui Segaller a trecut-o către Heilpern, care a încasat valoarea ei de la debitor; că acest gir fals n'a putut ridica Societății dreptul de proprietate asupra cambiei, și dacă se contestă falsitatea girului reprezentantului Societății, atunci să se procedă la verificare de scripte;

Având în vedere că părțile au invocat în susținerea drepturilor lor aceleași motive ca și la prima instanță;

Având în vedere faptele și motivele cuprinse în sentința tribunalului, pe cari Curtea găsim-le juste și bine întemeiate și le apropie;

Pentru aceste motive, respinge apelul etc.

(ss) E. G. Economu, M. Beștelei, G. Tanoviceanu, Fr. Pap. grefier, (s) Rainu.

O p i n i u n e

Difer de majoritatea acestei Curți pentru următoarele motive:

Considerând, că, din desbateri, din actele produse și din diferitele circumstanțe ale cauzei, rezultă, că, în ziua de 7/19 Decembrie 1895, A. Boiangioglu semnează o cambie, în valoare de lei 6000, la ordinul lui Anton Török & Comp.; că această cambie fiind perdată saș sustrasă, beneficiarul ei Anton Török & Comp. cere ca tribunalul să o declare nulă în mâna aceluia ce va fi în posesiunea ei; că tribunalul procedând la publicațiunile prescrise de art. 355 C. comerc., Filip Heilpern comunică lui Anton Török & Comp., că cambia, în cesțiune, se găsește în posesiune sa, fiindu-i transmisă, prin gir, de către Segaller; că Anton Török & C-nie, descoperind, cu modul acesta, pe posesorul cambiei, intentă acțiunea ce face obiectul procesului de astăzi, spre a i se recunoaște dreptul de proprietate asupra cambiei și, în același timp, spre a se obliga deținătorul ei Filip Heilpern a'i restitui valoarea ei, pe care în cursul procesului o încasase de la Boiangioglu, semnatarul cambiei; că această acțiune fiind respinsă de tribunal, Curtea este chemată a se pronunța asupra apelului format de către Anton Török & C-nie;

Considerând, că, Anton Török susține în instanță, că cambia, în litigiu, este proprietatea sa și că a fost perdată saș sustrasă; că semnătura Anton Török & C-ie pusă în dosul cambiei este falsă; că, în dovedirea acestui fals, propune verificarea scripturilor, din care se va proba cu certitudine, că acea semnătură din gir diferă de semnătura sa proprie;

Considerând, că, intimatul Filip Heilpern de și contestă alegațiunea apelantului, în ce privește falșitatea semnăturii Anton Török, totuși, admițând, ipotetic, că semnătura ar fi falșă, cere respingerea apelului, de oare-ce dânsul este posesorul unei cambii ce poartă o serie neîntreruptă de giruri și este de bună credință; că în atare cas, semnătura unuia din giranți, chiar dacă ar fi falșă, nu-l poate fi opozabilă, pentru motivul că a fost în neputință de a se încredința de autenticitatea semnăturilor puse de giranți; și apoi nici un text de lege nu-l impune o asemenea măsură de precauțiune; că a se admite contrariul ar fi periculos, căci s'ar arunca discreditul asupra cambii, cari trebuie să circule ca și monedele cu curs legal;

Considerând, că, este constant, în drept, că proprietatea unei cambii se poate transmite prin gir, cu toate drepturile ce decurg dintr'ênsa; că girul trebuie să fie scris pe cambie, datat și semnat de girant sau cel puțin, să poarte semnătura girantului; că cambia fiind un drept incorporal nu se poate transmite ca lucrurile mobile corporale sau efectele la purtător prin simplul fapt al posesiunii de bună credință; că, prin urmare, atunci când semnătura unuia din giranți este falșă sau falsificată sau când cambia este perdută sau sustrasă, proprietatea cambiei nu încetează de a fi a aceluia pe numele căruia este emisă sau care a dobândit-o prin gir; că, în această privință art. 352 în partea sa finală și art. 357 C. com. sunt formale;

Considerând, că ast-fel fiind obiecțiunea ridicată de către apelant, nu poate fi respinsă numai în temeiul alegațiunii intimatului că este un detentor de bună credință; că atunci când legea declară o cambie fără tărie, pentru faptul că semnătura unuia din giranți este falșă, sau că cambia este sustrasă sau perdută, buna credință a detentorului nu poate acoperi nulitatea cauzei în virtutea căreia o deține față cu proprietarul care a fost spoliat prin unul din mijloacele mai sus indicate; că a recunoaște detentorului un asemenea drept ar fi a consacra principiul pierderii proprietății unei cambii, ca și orî-cărui lucru mișcător, printr'un delict calificat falș sau sustracțiune sau prin pierderea lucrului; că din dispozițiunile art. 255 Cod comercial reese că legiuitorul departe de a legitima însușirea proprietății cambielor prin pierdere sau sustracțiune a organizat mijloace pentru a înștiința pe cei de al treilea și a declara nul efectul comercial pierdut sau sustras; că toate aceste măsuri ar deveni iluzorii dacă cel care a sustras sau a găsit cambia ar putea să o gireze valabil; că aceasta este atât de adevărat în cât prin art. 257 legea comercială, nu recunoaște ca posesor legitim al unei cambii de cât pe detentorul care justifică posesiunea prin o serie neîntreruptă de giruri; că aceste giruri evident trebuie să fie valabile, date conform art. 279 Cod com. căci nu orî ce nume înserise pe dosul cambiei pot fi repurtate ca giruri, ci numai acelea ce sunt scrise de însuși acela al cărui nume figurează ca girant;

Considerând că ast-fel urmează neapărat că cererea de verificare a semnăturii apelantului să fie admisă de vreme ce odată învederată alegațiunea apelantului, apelul trebuie să fie considerat ca întemeiat.

Pentru aceste motive, sunt de părere a se admite în principiu apelul făcut de Anton Török & C-ie și a se procede la verificarea scripturilor.

(s) G. Stoicescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI COVURLUI, Secția I

Audiența de la 27 Iunie 1901

Președenția D-lui V. TĂTARU, Prim-Președinte

Filip Heilpern cu Societatea «Ața și Bourul» reprezentată prin Anton Török

Sentința comercială No. 170/900

Verificare de scripturi. — Dacă este obligatoriu sau facultativă. — Când trebuie admisă.

O verificare de scripturi, ca orî-ce măsură preparativă, este facultativă și numai atunci justiția trebuie să o admită când fără dânsa nu s'ar putea ajunge la soluția cauzei.

În cea ce privește cele-l'alte chestiuni de drept rezolvate prin această sentință, să se vadă soluțiunea lor în capul deciziei dată de Curtea de casație în acest proces.

S'au ascultat d-nii avocați C. G. Plesnilă și Dionisie Popescu din partea oponentului Filip Heilpern în desvoltarea motivelor de opoziție și pe d-l G. N. Gamulea din partea intimatului Török în combateri.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere opoziția făcută de Filip Heilpern în contra sentinței No. 70/96 prin care s'a admis acțiunea societății pentru exploatare de păduri «Ața și Bourul» (Anton Török & Comp.), și l'a obligat a restitui cambia în valoare de 6000 lei, datată 7 Decembrie 1895 cu scadența la 15/27 Maiu 1896 sau valoarea ei în numerar, precum și cererea reconvențională ce a făcut în contra acelei societăți care are de obiect a se obliga societatea reclamantă să restituie suma de 6169 lei 70 bani ce a primit de la Casa de Depuneri unde Heilpern o consemnase pentru a împiedica executarea sentinței opoșate, cu procente și cheltueli de judecată;

Considerând că în fapt rezultă că: în anul 1895 Anastase Boiangioglu cumpără de la societatea «Ața și Bourul» prin comisionarul ei Filip Segaller oare-care marfă de cherestea, pentru al căreia preț de 11000 lei, emite în ordinul Anton Török & Comp. directorul și coasociatul societății două polițe una de 6000 lei cu data 7 Decembrie 1895 cu scadența la 15/27 Maiu 1896 și alta pe suma de 5000 lei cu data de 7 Decembrie 1895 și cu scadența la 5 Iunie 1896, pe care conform ordinului societății și cum se practica și în trecut între ei, le remite comisionarului Segaller pentru a le trimite la destinație, acesta însă în loc de a le trimite societății, falsifică pe una din ele și anume cea de 6000 lei, semnătura în gir în alb a lui Anton Török & Comp. și apoi sub propria sa semnătură o girează lui Filip Heilpern și în urmă dispore; că societatea neștiind nimic de toate acestea prin somația din 16 Ianuarie 1896 se adresează lui Boiangioglu și după ce este pusă în cunoștință de către acesta, publică cu îndeplinirea formalităților prescrise de lege, sustragerea cambiiilor;

atunci Heilpern se presintă și prin petițiunea reg. la No. 3003/96 declară că cambia de 6000 lei se află în posesiunea sa prin gir de la Filip Segaller; că societatea vîzînd că girul lui Anton Török este falsificat, intențază acțiune lui Filip Heilpern pentru restituirea cambiei sau plata valorii ei și prin sentința No. 70/96, oposită astăzi obține câștig de cauză; în cursul procesului cambia venind la scadență și Boiangiogu vîzînd că proprietatea ei este disputată pe cale de proces, depune suma la oficiul portăreilor care se consemnează la casieria generală de Covurlui cu recipisa No. 475, de unde Hilpern posesorul cambiei o și primește; că Heilpern făcînd opoziție contra sentinței No. 70/96 și lăsînd să treacă termenul perempțiunii după cererea societății prin sentința No. 71/98 se perimă acea opoziție și societatea pune în executare sentința oposită; Heilpern pe de o parte face contestație la executare și sub recipisa No. 13204/98 consemnează suma, contestație care respingîndu-se definitiv societatea execută sentința și primește suma consemnată; iar pe de alta face opoziție, apel și recurs în contra perimării așa în cât astăzi tribunalul este sesizat cu judecarea opozițiunii la sentința No. 70/96;

Avînd în vedere că în specie litigiul este asupra proprietății cambiei datată 7 Decembrie 1895 cu scadența la 15/27 Maiu 1896 emisă de Boiangiogu la ordinul lui A. Török & Comp. girată în alb de acesta și apoi girată de Segaller la ordinul d-lui Filip Heilpern deținătorul actual al cambiei;

Avînd în vedere că reclamanta susține: că girul «Anton Török & Comp.» pus pe cambie este fals, că Segaller deținea două cambii aparținînd casei Török & Comp., că una a luat cu dînsul când a fugit iar cealaltă după ce a pus girul casei Török pe dînsa, a trecut-o asemenea prin gir d-lui F. Heilpern; că prin urmare acesta posedînd o cambie cu un gir fals, nu se mai poate pretinde posesorul ei legal, fiind-că această cambie n'a eșit nici odată din proprietatea aceluia a cărui gir a fost falsificat, și dar el trebuie să înapoeze cambia sa valoarea ei în numerar, că dacă F. Heilpern neagă că girul Anton Török & Comp. este fals reclamantul propune să-l dovedească printr'o verificare de scripturi;

Avînd în vedere că reclamantele pentru dovedirea proprietății sale asupra acelei cambii, invoacă următoarele acte:

a) Cererea făcută acestui tribunal reg. la No. 2499/96 de a se face convenitele publicațiuni pentru anularea acelor două cambii sustrate de Segaller;

b) Ordonanța Primului președinte sub No. 840/96, pentru publicarea și anularea celor două cambii;

c) Petiția d-lui Filip Heilpern reg. la No. 3003/96 prin care arată că luînd cunoștință din jurnale de ordonanța presedențială, declară că cambia de 6000 lei este în posesiunea sa în virtutea girului lui Segaller;

Avînd în vedere că reclamantul susține că fiind îndeplinite formalitățile prescrise de art. 354 și 355 Codul comercial cerute pentru anularea cambiilor pierdute și sustrate, și că girul lui Török este fals, detentorul cambiei, în specie Heilpern nu se mai poate folosi de dînsa;

Considerînd că o verificare de scripturi, ca ori-ce măsură preparatorie, este facultativă și numai atunci justiția trebuie să o admită, când fără dînsa nu s'ar putea ajunge la soluțiunea cauzei, că în specie prin această verificare, firma reclamantă vrea să dovedească că semnătura Anton Török & Co. este falsă, că tribunalul se pune în ipoteza că în adevăr acea semnătură e falsă; sunt chiar grave presupțiunii că Segaller comisionarul firmei, abuzînd de încrederea ce această firmă îi acorda, a semnat-o în girul alb și apoi a girat el însuși cambia lui Heilpern, urmează dar a se discuta dacă chiar în asemenea situație, reclamația este întemeiată;

Considerînd că în adevăr reclamanta justifică că a îndeplinit formalitățile prescrise de art. 354 și 355 Cod comercial, față de cambia în cestiune, formalități cari în Codicele comercial român se aplică nu numai la cambiele pierdute dar și la cele sustrate, spre deosebire de Codicele italian care nu se ocupă decît de cele pierdute; că prin cambie sustrasă nu trebuie a se înțelege, cum pretinde Heilpern, numai acea furată dar și aceia care prin mijlocul unui abus de încredere -- cum e în specie -- se găsește în mânele altei persoane; prin urmare bine reclamanta s'a conformat textelor citate; iar Heilpern bine și la timp a prezentat cambia îndată ce a vîzut anunțată pierderea ei (petiția reg. la No. 3003/96); dar toate acestea nu videază cestiunea și urmează a se ști dacă Heilpern poate fi responsabil de falsul și abusul de încredere de care Segaller s'a făcut culpabil, admitînd chiar, cum s'a zis, că ar exista fals;

Considerînd că Heilpern se găsește posesor al cambii prin două giruri și deci conform art. 357 Cod com., el nu poate fi obligat a o restitui, de cât în cas de rea credință sa eroare mare, ceea ce trebuia să se probeze probă ce nu s'a făcut, buna credință, fiind presumată; Heilpern este chiar de bună credință, de și nu e ținut să dovedească aceasta, căci Segaller, comisionarul firmei, nu odată dar de mai multe ori a girat lui Heilpern cambii de ale acestei firme pentru sume importante; toate aceste cambii ia fost achitate fără nici o dificultate; cum poate dar Heilpern să bănuiească că de odată Segaller a comis un fals cu intențiunea de a dispune pentru tot-d'auna?

Considerînd că această soluțiune se indică și de art. 309 Cod com. după care cel ce plătește o cambie nu e îndatorat să examineze autenticitatea girurilor; că nu trebuie a se face deosebire, cum pretinde reclamanta între cel ce e îndatorat a plăti cambia și acel cărui i se girează, legea nefăcînd nici o distincțiune, iar spiritul ei pledînd tocmai contrariul, căci celeritatea și încrederea care trebuie să domnească în dreptul cambial spre a face din cambie o adevărată monedă, cere ca plata ei, circulațiunea ei să se facă cu cea mai mare ușurință;

Că în definitiv după chiar principiile consacrate de art. 1909 și 1910 Cod civil Heilpern fiind de bună credință, încă reclamanta nu ar fi putut reclama cambia fără a-i restitui suma ce a plătit;

Că așa fiind opoziția lui Heilpern precum și cererea sa reconvențională găsindu-se fondate cată a se admite,

Asemenea urmează a se admite și cererea lui Boiangioglu de a fi scos din proces ;

Având în vedere și cererile de cheltueli făcute de Heilpern și Boiangioglu ;

Pentru aceste motive, trib. admite opoziția și respinge acțiunea, etc.

(ss) V. Tătaru, V. A. Jacobsohn.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI CONSTANȚA

Audiența de la 22 Decembrie 1900

Președenția D-lui AL. DELADECIMA, Judecător

Ion Movilă cu Adela și Dimitrie Miclescu, tutorii minorului Mihail Cogălniceanu

Jurnal No. 7097

Excepțiuni. — Excepțiunea declinatorie de competență. — Când se poate propune. — Respingerea unei acțiuni ca nesustenută. — Opozițiune. — Propunerea excepției de necompetență de către intimat. — Tardivitate. — Neadmisibilitate. — (Art. 108, 149 și 157 Proc. civilă).

Excepțiunea declinatorie de competență fiind creată în interesul exclusiv al părților, trebuie propusă înaintea apărării asupra fondului sub pedeapsă de a nu mai putea fi ținută în seamă în urmă.

Ast-fel, intimatul care, în lipsa reclamantului, a cerut respingerea acțiunii ca nesustenută, numai poate ridica, la judecarea opozițiunii făcute de reclamant, excepțiunea declinatorie de competență, căci intimatul care cere respingerea acțiunii ca nesustenută propune, prin aceasta, o apărare și ia concluziuni în fond.

Tribunalul,

Asupra excepțiunii declinatorii de competență invocată de defendori și dezvoltată în ședința precedentă ;

Având în vedere că obiectul excepțiunii este ca acest tribunal să trimeată procesul în cercetarea tribunalului județului Botoșani, unde domiciliază defendorii, în vedere că acțiunea reclamantului, decurgând dintr'un drept de creanță în contra succesiunii defunctului Cogălniceanu este personală prin natura ei ;

Având în vedere că reclamantul opune două fine de neprimire :

1. Excepțiunea este tardivă întru cât la termenul de 2 Octombrie 1900 defendorii prezentându-se în instanță, au cerut și obținut în lipsa reclamantului respingerea acțiunii acestuia, luând prin aceasta concluziuni în fond—și 2. Excepțiunea este inadmisibilă întru cât acțiunea reclamantului consistând în reducțiunea unui legat de bunuri imobiliare, este mixtă prin natura ei și după dispozițiunile art. 58 din Proc. civilă, reclamantul are alegerea între tribunalul domiciliului defendorilor și acela al situațiunii imobilului litigios.

În ce privește primul fine de neprimire :

Ascultând susținerile părților ;

Considerând că din dispozițiunile art. 108 Pr. civilă rezultă că excepțiunea declinatorie de competență fiind creată în interesul exclusiv al părților, trebuie propusă înaintea apărării asupra fondului, sub pedeapsă de a nu mai putea fi ținută în seamă în urmă ;

Considerând că în fapt se constată că la 2 Octombrie 1900, termen fixat pentru cercetarea acțiunii întentată de Ion Movilă contra minorului Mihail I. Cogălniceanu reprezentat prin tutorii săi Adela și Dimitrie Miclescu, neprezentându-se reclamantul, defendorii au cerut și obținut respingerea acțiunii ca nesustenută ;

Considerând că defendorul care se presintă în instanță și obține în lipsa reclamantului respingerea acțiunii acestuia, propune o apărare de fond, ia conclu-

siuni și nu mai este în termen util de a propune o excepțiune declinatorie de competență, în cazul când reclamantul ar face opozițiune în contra hotărârii, prin care i se respinge acțiunea ca nesustenută ;

Considerând că art. 149 din Proc. civilă după care dacă reclamantul nu răspunde la strigarea pricinei sale, hotărârea dată în lipsa sa apără pe defendor, nu obligă pe acesta și nici pe judecătorii de a respinge «de plano» acțiunea reclamantului, de unde rezultă că chiar în lipsa reclamantului, defendorul are dreptul și îndalțarea de a propune excepțiunea declinatorie de competență mai înainte de a conchide la respingerea acțiunii, căci într'alt-fel prin faptul că a compărut în instanță și luat concluziuni, este presupus că a renunțat la beneficiul excepțiunii și perde dreptul de a o putea propune mai târziu ;

Considerând că art. 157 din Proc. civilă, după care în judecata opozițiunii procedura se reîncepe din punctul în care se afla când a lipsit oponentul, nu se poate referi de cât la efectele hotărârii opoșate în ceea ce privește cercetarea fondului ; iar nu și la excepțiunile cari trebuiau ridicate înaintea apărării asupra fondului, întru cât din acest punct de vedere opozițiunea nu este de cât continuarea instanței, care a precedat judecata în opozițiune ;

Că dar excepțiunea este tardivă și cată a fi respinsă ca atare ;

Având în vedere și cererea reclamantului de a i se comunica intervențiunea făcută de Heinrich Leibovic ; Văzând și dispozițiunile art. 247 din Proc. civilă.

Pentru aceste motive, în neunire cu d-l substituit, respinge ca tardivă excepțiunea declinatorie de competență invocată de defendori.

Dispune a se comunica părților intervențiunea lui Heinrich Leibovic.

(ss) Al. Deladecima, V. C. Popovic.

grefier (s) I. D. Coraffa.

BIBLIOGRAFIE

A apărut în Editura Ziarului «Curierul Judiciar» :

Convențiunile de extradare ale României

Precedate de un studiu asupra doctrinei extradării și urmată de formularele necesare, cum și de legea expulzării, de formularele relative la aceasta, cum și de regulamentul străinilor etc., etc.

Lucrarea e datorită d-lui ȘTEFAN R. SCRIBAN, membru de ședință la tribunalul Neamțu, cunoscut deja lumii juridice prin succesul obținut cu Codul civil Popular, cum și din articolele publicate în ziarul Curierul Judiciar.

PREȚUL LEI 2.50

Această lucrare este cercetată și aprobată de Ministerul de Justiție cu ordinul No. 2007/901.

DE VÎNZARE la librăriele : Socec & C-o, Leon Alcalay și L'Indépendance Roumaine din București, precum și la redacțiunea acestui ziar.